

Regelrådets uppgift är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Finansdepartementet

Yttrande över Rapportering och utbyte av information om kryptotillgångar och vissa andra ändringar avseende det administrativa området på skatteområdet (promemoria)

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet bedömer att konsekvensutredningen uppfyller kraven i förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar.

Bakgrund och Innehållet i förslaget

Promemorian innehåller förslag till genomförande av Rådets direktiv (EU) 2023/2226 (EU) av den 17 oktober 2023 om ändring av direktiv 2011/16/EU om administrativt samarbete i fråga om beskattning (kallat DAC 8). Därutöver finns förslag på ändringar som föranleds av det multilaterala avtalet mellan behöriga myndigheter om automatiskt informationsutbyte i fråga om kryptotillgångar. Vidare innehåller promemorian bestämmelser som syftar till att genomföra ändringar i OECD:s gemensamma rapporteringsnormer i fråga om automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton.

Redogörelsen avser till största delen förslaget om införandet av det nya regelverket för rapportering om kryptotillgångar och internationellt informationsutbyte av dessa uppgifter, dvs. DAC 8. Detta är ett nytt regelverk som medför rapporteringsskyldighet för nya aktörer och avseende företeelser som inte rapporterats tidigare. Till detta hör även andra ändringar som genomförs dels till följd av översynen av DAC 2 och de gemensamma rapporteringsnormerna för automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton (kallat CRS), dels för att de olika regelverken ska interagera. I det senare fallet är det fråga om justeringar i ett befintligt regelverk. Utöver det förslag som föranleds av DAC 8 föreslås en utökad kontrolluppgiftsskyldighet för vissa värdepapper som avser kryptotillgångar, råvaror eller index.

Reglerna föreslås träda i kraft den 1 januari 2026.

Förslagsställaren anger att Skatteverket behöver genomföra informationsinsatser för att göra leverantörer av kryptotillgångstjänster medvetna om de nya bestämmelserna och om vissa ändringar som föreslås i de befintliga utbytena. Det framgår av promemorian att dessa insatser redan har påbörjats. Informationsinsatser och utveckling av digitala tjänster för inlämning av uppgifter bedöms kunna bidra till att begränsa de berörda företagens tillkommande administration.

I promemorian anges att några alternativa lösningar inte är aktuella. Om reglerna inte införs uppfyller Sverige inte DAC 8. Om förslaget inte genomförs införs inte heller regler som kan

bidra till att försvåra skattebedrägeri, skatteundandragande och skatteflykt i verksamheter och hos individer som handlar med och använder sig av kryptotillgångar.

Bestämmelserna bedöms förenliga med unionsrätten.

Konsekvenser för företag

I promemorian anges att förslaget berör företag som utför en eller flera kryptotillgångstjänster avseende s.k. bytestransaktioner i en rapporteringspliktig användares namn eller för en rapporteringspliktig användares räkning. Det är i dag tolv finansiella institut som är registrerade hos Finansinspektionen enligt lagen (1996:1006) om valutaväxling och annan finansiell verksamhet och som bedriver förvaltning av eller handel med kryptotillgångar. Dessa kommer i och med att Mica-förordningen¹ börjar tillämpas att behöva lämna in en ansökan i stället för registrering. Utöver dessa bedöms ett antal ytterligare företag som omfattas av Mica-förordningen bedriva verksamhet i Sverige. Enligt Finansinspektionen är det emellertid oklart hur många företag som det handlar om. Till detta kommer verksamhet i andra länder som kan tänkas ansöka om tillstånd i Sverige. Enligt en undersökning från Esma finns det i dag över 5 000 registrerade kryptoaktörer i EU (prop. 2024/25:43 s. 76). Utöver denna kategori kan även en annan grupp omfattas av skyldigheterna, s.k. kryptotillgångsoperatörer. Förslaget påverkar även företag som är rapporteringspliktiga användare hos rapporteringsskyldiga leverantörer av kryptotillgångstjänster. Användare vars andelar regelmässigt handlas på etablerade värdepappersmarknader, närstående enheter, myndighetsenheter, internationella organisationer och finansiella institut som inte är investeringsenheter är undantagna från rapporteringsplikt.

När det gäller övriga förslag påverkas finansiella institut av de ändringar som gjorts inom ramen för översynen av CRS och som också tagits in i DAC (DAC 2) genom DAC 8. Förslagen i denna del innebär till stor del att mer detaljerade uppgifter ska lämnas i kontrolluppgifter om finansiella konton. Detta bedöms kunna innebära att de rapporteringsskyldiga finansiella instituten kan behöva anpassa sina system något till att det är fler uppgifter som ska lämnas. De ytterligare uppgifter som ska lämnas är dock, anger förslagsställaren, sådana som de finansiella instituten ska ha tillgång till redan och någon större administrativ börda utöver systemanpassning bedöms därför inte tillkomma. Det föreslås även en ny skyldighet att lämna en s.k. underrättelse om det rapporteringsskyldiga finansiella institutet inte ska lämna någon kontrolluppgift. Detta kan innebära en något ökad administrativ börda. De uppgifter som ska lämnas i en sådan underrättelse uppges dock vara mycket begränsade och träffar endast rapporteringsskyldiga finansiella institut som inte har någon skyldighet att för ett specifikt år lämna kontrolluppgifter om finansiella konton. De nya bestämmelserna innebär också vissa lättnader i rapporteringsskyldigheten genom införandet av nya undantag från rapporteringsskyldighet och rapporteringsplikt. På det hela taget bedöms ändringarna få begränsade effekter för de rapporteringsskyldiga finansiella instituten samtidigt som nyttan av de uppgifter som lämnas avses ökas.

Förslaget att rapporteringsskyldiga leverantörer av kryptotillgångstjänster ska lämna kontrolluppgifter om användare och personer med bestämmande inflytande till Skatteverket innebär ökade administrativa kostnader för dessa företag. En del av kostnaderna är initiala och uppstår när nya administrativa rutiner måste skapas och företagens administrativa

¹ EU:s kryptoregelverk Mica-förordningen blev tillämpbar under 2024. Förordningen syftar till att skapa en enhetlig reglering för kryptotillgångar som inte omfattas av EU:s regelverk för finansiella tjänster.

infrastruktur behöver anpassas för att möta rapporteringskraven. Till detta kommer löpande kostnader när rutinerna årligen ska utföras. Förslagsställaren bedömer att flertalet av dessa uppgifter sannolikt administreras av de rapporteringsskyldiga leverantörerna av kryptotillgångstjänster redan i dag, men vissa är av sådan karaktär att operatörerna inte nödvändigtvis inhämtar dem i nuläget. Under det första året med rapporteringsskyldighet kan företagen således behöva inhämta vissa nya uppgifter och kvalitetssäkra befintliga uppgifter. Detta bidrar till att de administrativa kostnaderna sannolikt kommer att vara högre det första året än därefter.

För de resterande uppgiftskraven, till exempel avseende värdering av kryptotillgångar vid överföringar, kan den rapporteringsskyldiga leverantören av kryptotillgångstjänster behöva införa nya rutiner för uppgiftslämnandet. Hänsyn har dock tagits till den administrativa bördan vid utformningen av dessa regler på så sätt att uppgiftslämnandet ska kunna ske med ledning av tillgängliga uppgifter och på ett strukturerat vis.

Utöver detta ska den rapporteringsskyldiga leverantören genomföra ett granskningsförfarande för att inhämta uppgifter om användare och personer med bestämmande inflytande. Vid utformningen av reglerna har hänsyn tagits till att det ska vara möjligt för rapporteringsskyldiga leverantörer att använda sig av processer och uppgifter som används för förfaranden för kundkännedom om finansiella konton och penningtvätt.

Den administrativa kostnaden för företagen beräknas uppgå till i genomsnitt 220 kronor per användare under ikraftträdandeåret 2026. Beräkningen utgår från att de rapporteringsskyldiga leverantörerna det första året med rapporteringsskyldighet måste inhämta och kvalitetssäkra uppgifter från samtliga användare på plattformen. Denna process antas ta 30 minuter att genomföra per användare. Tidsåtgången inkluderar granskningsförfarandet. Det administrativa arbetet antas utföras av en person med en månadslön på 38 400 kronor (avser en ekonomiassistent i privat sektor). För att uppskatta en lönekostnad per timme divideras månadslönen med 160 och multipliceras sedan med schablonvärdet 1,84 för att ta hänsyn till kostnader för bland annat arbetsgivaravgifter och semesterersättning. Bedömningen av tidsåtgången syftar till att beskriva kostnaderna i genomsnitt mellan företag; för vissa enskilda företag är kostnaderna högre och för andra lägre. Vidare syftar den till att beskriva tidsåtgången i genomsnitt per användare; för vissa användare är tidsåtgången kortare och för andra längre.

Förutom kostnaden för den tid det tar att inhämta och kvalitetssäkra person- och registreringsuppgifterna kan även andra initiala kostnader för företagen finnas under det första året. Det gäller kostnader för att utbilda sig om regelverket, analysera tillämpningen av det och för att skapa nya system och rutiner. Storleken på dessa kostnader varierar mellan företag och det är, enligt förslagsställaren, svårt att uppskatta de sammanlagda kostnaderna för detta. Den omständigheten att rapporteringsskyldigheten i huvudsak avser uppgifter som de rapporteringsskyldiga leverantörerna av kryptotillgångstjänster bör ha tillgång till och administrera redan i dag bidrar till att begränsa dessa kostnaders omfattning.

När regelverket är på plats kvarstår de löpande administrativa kostnaderna för att årligen ta fram kontrolluppgifter och rapportera dem till Skatteverket. Den årliga tidsåtgången för detta antas uppgå till 10 minuter per rapporteringspliktig användare och år, vilket implicerar administrativa kostnader på drygt 70 kronor per användare och år.

Förslaget bedöms inte medföra några andra kostnader för företagen än de som anges ovan.

Det anges att förslaget inte innehåller några särskilda regler för små företag. Reglerna att rapporteringsskyldiga leverantörer av kryptotillgångstjänster årligen ska lämna uppgifter till Skatteverket om användare och personer med bestämmande inflytande gäller oavsett storlek på verksamheten.

Förslagsställaren anger att det är centralt att motverka illojal konkurrens. Förslaget i promemorian bidrar till att öka informationen som ligger till grund för beskattningen, vilket ökar möjligheterna till att kontrollera aktörerna som genomför transaktioner med kryptotillgångstjänster på samma sätt som i den traditionella finansiella ekonomin. De rapporteringsskyldiga leverantörerna av kryptotillgångstjänster åläggs mer administration, men företag som verkar i den traditionella finansiella ekonomin utför en motsvarande administration redan i dag. Förslaget förbättrar därför konkurrensen mellan olika delar av ekonomin. Vidare ökar en rapporteringsskyldighet och ett automatiskt utbyte av uppgifter möjligheterna att förhindra bland annat bortfall av skatteintäkter. På sikt motverkas därigenom skatteflykt och skatteundandragande, vilket också bidrar till konkurrens på lika villkor.

Motivering till Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att viss information om berörda företag finns i promemorian, avseende bransch och de tolv finansiella institut som är registrerade hos Finansinspektionen. I övrigt är det dock, anser Regelrådet, oklart hur många företag som kan komma att påverkas av förslaget. Det framgår inte heller om förslagsställaren har försökt ta reda på detta. Enligt Regelrådet är det en tydlig brist.

Redovisningen av förslagets kostnader är utförlig och tydlig. Regelrådet anser dock att det hade förbättrat konsekvensutredningens kvalitet om förslagsställaren hade motiverat den bedömda tidsåtgången för rapporteringen på ett tydligare sätt. Regelrådet kan vidare konstatera att hänsyn har tagits i förslaget till såväl den administrativa bördan för berörda företag i form av exempelvis lättnader i rapporteringsplikten som till informationsinsatser och utveckling av digitala tjänster. Detta ser Regelrådet positivt på.

Regelrådet noterar att form för årlig utvärdering anges i DAC-förordningen, men inte i konsekvensutredningen. Information om intäkter saknas. Övriga delasppekter, med undantag för berörda företag som nämns ovan, bedöms dock vara godtagbara. Sammantaget uppfyller konsekvensutredningen därmed kraven.

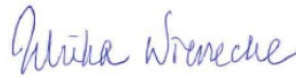
Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 19 mars 2025.

I beslutet deltog Anna-Lena Bohm, ordförande, Helena Fond, Hans Peter Larsson, Roland Sigbladh och Lars Silver.

Ärendet föredrogs av Ulrika Wienecke.

Anna-Lena Bohm
Ordförande

Ulrika Wienecke
Föredragande